

Woekerleges buit burger Dantumadiel uit

Dantumadiel steekt met de hoogte van de bouwleges met kop en schouders boven vergelijkbare plattelandsgemeenten uit en is voor aspirant bouwers een ontzettend dure gemeente is, de op een na duurste gemeente van Friesland zelfs.

LYKELE DE BOER, WYTSE STIENSTRA en TSEARD RINTJEMA

Fractie Lagere Lasten Dantumadiel

Noem het woord bouwvergunning tijdens een verjaarsvisite en je kunt er vergif op innemen dat de gemoederen danig verhit raken. Het betreft dan vaak de lange tijdsduur voor vergunningverlening, alle vijven en zessen wel de welstandscommissie en de hoogte van de leges.

Gemeenten mogen zelf de hoogte van hun bouwleges en de systematiek om die te berekenen vaststellen. Ze zijn daarbij wel gebonden aan wettelijke regels: zo mogen ze alleen een 'kostendekkende berekening' opstellen. Ze haasten zich dan ook om het begrip 'kostendekkend' nadrukkelijk in hun jaarverslagen op te nemen. Helaas is hun uitleg nogal verschillend want tussen de

voordeligste en de duurste gemeenten zitten duizenden euro's verschil.

Je kunt het begrip 'kostendekkend' vanuit de gemeente zelf benaderen door bijvoorbeeld alle kosten van de afdeling Bouwen en Wonen te delen door het aantal aanvragers en vanuit dat gemiddelde een tarievenlijstje opstellen. Maar welke kosten van de productafdeling Bouwen en Wonen tel je dan allemaal mee? Bijvoorbeeld ook de fictieve huur van de kantoorruimtes, verlichting en verwarming, afschrijving op inventaris en apparatuur naast de loonkosten, de materiaalkosten en de kosten aan derden, zoals voor advertenties en kadaster?

Het lijstje van kostenposten is gemakkelijk uit te breiden met de bijdrage aan de personeelskas, het jaarlijkse personeelsfeestje en noem maar op. Bij deze berekeningswijze zullen nooit de inefficiënte werkwijze en de overtollige ambtenaren in beeld komen. Wanneer het aantal bouwaanvragen daalt zal de prijs voor de bouwleges aanmerkelijk stijgen, maar vanzelfsprekend blijft het voor de gemeente altijd 'kostendekkend' bij deze manier van berekenen.

Als je het begrip 'kostendekkend' vanuit de burger benadert, kom je tot een heel andere optelsom. Alleen de loonkosten, de materiaalkosten en kosten aan derden die direct betrekking hebben op de bouwaanvraag worden dan opgeteld. Deze laatste benadering wordt door de burger als de enige rechtvaardige methode ervaren. De burger wil graag gespecificeerd weten waar zijn geld

naar toe gaat. De eerste methode ondervindt dan ook grote weerstand en gevoelens van onrechtvaardigheid.

Verschuilde landelijke politici, met name van de PvdA en de SP hebben hun ongenoegen over de grote verschillen tussen de gemeenten in de Tweede Kamer al herhaaldelijk geuit en aangehouden op maatregelen. De vereniging Eigen Huis wil ook al heel lang dat de overheid ingrijpt en de hoogte van de leges aan banden legt.

De Kamer heeft de gemeenten inmiddels tot 2010 de gelegenheid gegeven om hun leges tegen het licht te houden en opdracht gegeven de leges naar elkaar toe te laten groeien. Ook de berekeningsystematiek moeten ze op elkaar afstemmen. Ze heeft daarbij als voorwaarde gesteld dat de leges maximaal die kosten mogen bedragen die de ambtenaren ervoor moeten maken. Het is duidelijk dat de landelijke overheid de systematiek vanuit het oogpunt van de burger benadert.

Wij hebben van enkele gemeenten in Noord-oost Friesland de leges voor enkele bouwbedragen (begin mei 2010) in beeld gebracht:

Gemeente/ Bouwkosten excl. bouwterrein	€45.500 ex. btw incl. welstand	€130.000 ex. btw incl. welstand	€250.000 ex. btw incl. welstand
Dantumadiel	€1445,08	€4111,50	€7882,50
Achtkarspelen	€886,86	€2476,75	€5207,17
Dongeradiel	€1172,73	€2912,85	€5033,97
Kollumerlan	€881,62	€2505,05	€4789,19
Tytsjerksteradiel	€650,65	€1859,00	€3500,00

Dankzij de websites www.bouwleges.nl en www.eigenhuis.nl kan iedereen voor zichzelf berekenen wat de hoogte van de bouwleges van zijn beoogde bouwwerk gaan kosten en tevens vaststellen welke plaats zijn gemeente op de nationale ranglijst heeft.

Wat uit deze kleine tabel blijkt is dat de gemeente Dantumadiel er met kop en schouders boven uit steekt en voor aspirant bouwers een ontzettend dure gemeente is, de op een na duurste gemeente van Friesland zelfs. Dantumadiel is over de hele linie zelfs meer dan twee keer zo duur als Tytsjerksteradiel. Beide gemeenten vallen onder dezelfde categorie plattelandsgemeente. Je zou dan ook mogen verwachten dat de bouwleges met elkaar overeen zouden komen, maar helaas voor de Dantumadielster burger, niets is minder waar.

De gemeentelijke politieke partij Lagere Lasten Dantumadiel heeft door middel van een motie geprobeerd om het college van Dantumadiel tot een heroverweging van de berekeningsystematiek te laten komen, want dat dit nodig is hoeft geen verder betoog. Helaas hebben de coalitiepartners CDA-PvdA-D82 de motie van tafel geveegd. Ze zouden hun eigen melkkoe immers slachten en dat in een tijd waarin bezuinigd moet worden. Naast het hypotheekleed en de woekerpolisaffaires kunnen we nu ook de woekerleges aan het rijtje uitbuitingen van de burger toevoegen.